

प्रवेश सं०

५८

नाम कालीनियमाधवी

पत्र सं० ७-७०

श्लोक सं०

आकार: १२ X ५०२

विं विवरणम्

सं

लघुमाधवीयाश्व कालीनियाकृति:

पी० एस० ग्र० पा०--७७ एम० सी० ई०--१६५१--४० ०००

विषय: कालीनियमाधवी

क्रम सं०

13446

प्रथकार माधवीयमाधवी

अक्षर सं० (पंक्तौ) ५३ पंक्ति सं० (पृष्ठे) ९९

लिपि: दे. ना.

आधार: ३८

३८-४० ५१

WILLIAM HENRY

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

|| श्रीगणेशायनमः ॥१॥ आपाता ॥४॥ आदेष्टा ॥५॥ उपोद्धारेतत्वा ॥ प्रथमेषोदेसांस्त्रयमत्तमश्रियत्वालयाद्वयाच्यः क्षमिर्यनासीतिर्वपुसीकृत्येवेरो
 अिकादिमन्तमाश्रित्यतस्त्वंसाधितम् ॥ हिन्दीयेतुलस्यकालस्यमन्त्यातिः शास्त्रमिद्दत्तादनिर्णयत्वमाप्यव्यक्तमित्वाकर्मगत्वाकरेणत
 श्रीगणेशायनमः ॥ वापीचाद्यः सुमनसः ॥ वाद्यायीनासुपक्त्रम् ॥ यंत्रल्लाहतस्त्वा ॥ स्वस्त्रनमाभिगजाननमग्रामोहंप्रा
 यविवेकतीर्थपदवीमान्नायतीर्थपदं मञ्जनस ज्ञानसंगीतीर्थनिषुणः ॥ सद्वृत्तीर्थस्याश्रामव्याधामाकलयन्त्रभावलहरीं
 भारतीनीर्थतेविद्यातीर्थसुपाश्रयनह इभजेश्वीकंवमव्याहनम् ॥ शास्त्रेष्वक्त्रनपालकेहिंगुणाधीस्त्रपीचतुर्वेदिनाप्यव्याख्य-
 छतीषव्यव्यपद्धतः समंगसर्वेषहः ॥ ग्रन्थव्यक्तिकलाधरोनवनिषिः उत्पत्त्वाप्रत्ययः स्मार्तेन्द्रियापुरपरोविजयेत्त्रीबुद्ध्याप्त्वा
 पतिः ॥३॥ व्यावर्यायमाप्तवाचार्योभिर्मानपापाराचारानयः ॥ नदनुधानकालस्यनिर्णयं बुद्ध्यनन्तः ॥ व्याघ्रादानमिहननुभृतं जा
 न्हवीतीर्थमेंविद्यातीर्थमन्त्यविमलं संहितोदयानामा ॥ सर्वेषां नव्यमसुखवं भारतीनीर्थमालुल उद्धानेभिमलामनसोनि
 यीयद्विक्षिरसिः ॥४॥ अर्थो तुक्ष्यमेन्द्रेष्वेभीवलेनिषिनिविनः ॥ नावेवेगानुनिषद्यासुनिष्ठं देहः प्रवर्तनामा ॥ धात्वानोर्मासुचिन्त्य-
 समाप्तानायत्तुनः ॥ विवरिष्यव्याप्त्वायं ज्ञानस्यदीनेकोवलादाः ॥ अपंचक्रवरणान्त्येतेषोद्धारतवस्तोरो ॥ प्राप्तिपद्धिष्ठानिषेयानसवादितिनिः
 असिद्धानावलिर्णेयलंदर्शितम् ॥ तटीयेकमिणासुपक्त्रमास्त्राहारयेभिन्ननीयत्वालस्यकर्मगलंदर्शितम् ॥ चतुर्थं जन्यकालस्य

अयनस्यविभेदगतिनियोगमाहा।उद्ग्रनिग्रामत्त्वैरेवाग्निदेवकाप्रतिशिष्यादोदशिण्यादन्तरात्मसु।विविधायकाशवृनशरण्यम्॥४॥१॥कर्तु
विभागेनविनियोगमाहा।वसंतार्दीनि।देवत्वैतावमासान्त्वंदेवमन्तक्रत्सुः।भीमेषयसोमेषवधकभासोवासोपाग्नेव्यापादिषुद्वच्चम्॥५॥१॥
वसंतेब्राह्मणोऽपीनादधित्यादिप्रसिद्धः।वसंतादिषुक्लभेषयवाण्डेवामर्हानांज्ञाविशुर्पूर्णेनेरदीर्घानाम्।मासानांविभागविनियोगं
चाहंगमासास्त्रिलिनि।स्वप्नोर्ध्वं।१८॥१॥चोद्यासमैक्षुचित्वेष्यमाहा।संकानिरदिवेमास्त्रिवः।संवत्सराववयवेष्यमेव्यत्रेवादिष्ठादावमासे
उत्प्रेक्षेणिवामेवल्लोः।भवेदिष्णानन्तरेवसंताधृत्वैष्टिधावादः।सोपाग्नेवंक्षत्राः।सेवाद्याश्वयीनाध्यमेषाद्याविवस्तुः॥६॥१॥
तेष्याधानदयस्तहृष्ट्यमूलपरिष्वजनम्।मासास्तुमावनः।सोपाग्नेवानक्षत्रवृत्ती॥ग्रामादीनांक्षत्रिमानोवावादः।सेविष्यवेष्यमोः॥
सोरेपाजः।सावनस्तुक्षेष्यमित्यिक्षेपतः॥४॥१॥मायादिवासपेदेवुनिलानादयःस्पृनाः॥चोद्याधिमासोऽसंकानसेन्नर्वनिचोक्ते॥४॥१॥
असंकानवेक्ष्वर्षभैवनेन्नसंपर्फादिगः।स्वयमासोहिंसंकानः।सचांहस्यनिसंक्रः॥५॥१॥त्रिपस्याज्ञाविचाहोदेसंमर्पेहस्यनीउभो॥
शुद्धोऽपीनेनस्यामर्हेभव्यासापेविच्छेन॥६॥१॥

३

४८

३८

प्रथमेवेधकमोरमावस्याद्वयेनीतीतिसुहन्तलनियमस्थावेष्यायाःप्रतिपदेवित्रिमुहूर्तस्त्वंनियन्तविलाहा वेष्यापीति॥अस्तम्यादवोक्तुमुहूर्तस्त्वंस्युताभ्यनिवेदमावस्यावेष्यापीति॥उद्यादूर्ध्वेत्रिमुहूर्तप्रतिपदेष्यावेष्यापीति॥तुहुर्नीतिवरदितातुरप्रस्थापारवायावातिष्या वेष्यापीति॥यष्टीनयोः शुद्धवेष्यादेवप्रतिमुहूर्तविलेचारवति॥शुद्धविलाहा एव विनियोग्य उपरिविष्यन्ते॥॥३॥नववृक्षमाणाजिणोंयेवुहितमाधानायेवेष्यन्तविभज्यानुकामनि॥उपवासप्रति॥॥३॥नववासेनियोग्य वेष्यापीतिमुहूर्तविनन्दनम् नवेष्यमर्हति॥शुद्धायनालित्यन्तेहोदेवेष्यविकर्मणि॥॥३॥उपवासत्रैवकलनंकाशाविनन्दनम्॥

यज्ञा गतिरुपवन्ननावधनहाति। शुद्धिपूर्णालालादेहावाय

दानचया तु पृथक् मादत्रावेच्यता ॥ क्षमाकाहृष्टपावणचदवाहृष्टमायन ॥ तुकृपसहजावद्वलवद्वज्ञ ॥ दूरगमन

११३०। उच्चावधारामानि पञ्चकृष्णव्यासपादपराह्लक्षणं ॥११३१॥ नदशब्दवस्त्रमाहन्व्यापनापारग्न्यतान्युद्दामान्तपाद-

धान्होपराह्णः सायमित्यसौ ॥ तत्रान्हः पचाधाभागो मुख्योऽहं शादिभागतः ॥ ३५ ॥

॥**शुक्रपूष्कवित्ति॥**शुक्रपूष्केप्रतिपदे भावावस्थाविद्याः सामान्यव्याप्तिलम्बवर्णभाविः। सामाधिसामान्यहाराहागपराहा कृमनावधनं तद
प्रशस्ताभवति॥३३॥३४॥) नवसामान्यहाराहागपराहा लोकार्थविकितमेंदर्दीयितुस्वाभिमतमन्तोविभगमाह॥ प्रातरिति॥ स्वाज्ञोः पराहतज्ञेति
द्वावेबुभागविवेके, ॥प्रातरित्यान्हुसामान्यहाराहागपराहा भागागत्यपे॥ प्रातरित्यान्हुपराहा हारामान्यहाराश्वलागेभागागत्यपे॥ सुरुचिन्देनपूर्वद
गोनिकेवित्ति॥ न एन न पवाहः औतम्भानेकमोत्तु आनविभवानुभवेति॥ न समान्यानं संग्रहमध्यान्हुपराहा हारा मान्ये-पंचधारिषागो अनुचिन्देनपूर्वः॥३५॥

2

अमावास्याकिंवद्युपतिपदित्पवासस्यकालमाहा॥ अभावेपीति॥ हर्षविद्धापामुषोभितस्यपरेत् पारणावस्थामाहा॥ तिथिरिति॥
यद्यप्रतिपत्तिः प्रहरव्याहरीगेवसमाप्तेनलदातिष्ठेयामत्रवादूर्धमनुवेनोत्प्रातरेवपारणमित्यवस्था॥ ३६७१५ पवा
सेचिह्नेतिथिनिर्णयशुक्रप्रतिपदिविहिनेवत्पुन्त्वेऽप्यनिदिशनिगवत्पुन्सवेच्नेति॥ अपराह्णसंसुतामुख्यातदभोवेसायन्त्र
व्यपिनीन्यायेत्यर्थः॥ ११२५२ प्रतिपत्तिपदित्पवासासुक्लव्यमाहा॥ मुख्यित्यनामायडिति॥ पद्मपितृविद्यायामुपवासोमुख्यपत्तया

अभवेषिप्रतिपदः संकल्पः प्रातिरिष्ट नै॥ तिथिश्वस्यामनावाकुत्तन
प्यन्ते पारयां भवेषाः ॥३६॥ बल्द्युत्तन्वच्छैव युरुपवासवदावरेत्॥ मुख्यनिष्ठ्य
न गमेतुनि चिरेषोपिग्रहत्यात्मा ॥३७॥ कुद्धापिकातुक्षस्यापिश्वी
संज्ञतिसंभवात्॥ ग्रीहीन व्यालेकभक्ते मध्याहन्व्यापिनिलिथि ॥३८॥

३८

परं पुरेवन द्वामि॑ः स्वयम् दिव हये॑॥ ना भूयत्रो भूय यज्ञे॑साम् अप्यैवाम्यै॒नि॒स्ती॑॥३१॥
बहुसामि॑स्तु च॒ व॒ यज्ञै॒मि॑स्तु ब्रह्मै॒प्यै॒स्तु ताम्॑॥ दिव हये॑पि॑त द्वा॑मा व॒ यज्ञै॒मि॑के॒द्वा॑ता॑॥३२॥

उपदासप्रतिनिधिरस्त्वेव भन्तरस्य उपवासेया तिथि निर्णीतासेय यथा ॥१॥

ऐक्यनक्त्यामेनकेपिष्वदपशामभिन्नतयोचितंनिर्णयमाहा॥प्रदेशेनि॥नक्त्येनप्रदेशक्यापिनीतिभिग्नियुक्तंरूपेरव्याप्तिःपरेयुरेव
व्याप्तिरितपक्षहेत्येविनियोगदर्शिन्त्रिविशेषुवृत्तिसुपतिथिरव्याप्ताम्॥कृत्यत्वद्वयव्याप्तेसरपवादमाहा॥सोरेतानाम्॥उपवासनिभिर्विनिर्णयमधाचिददर्शाप्तिः॥अथवाविलेपिनि॥दाननदयोस्तिथिनिर्णयमाहा॥सोरेतानि॥यातिथिःरूपेयुरदर्शव्याप्त्यप्रहनासतीपैषहितवत्तप्तेर्व्युक्तदायाम्बूँद्येविद्यमानापिमुद्दर्शनव्याप्तितासातिथिःरूपेक्षयामाहा॥दिनहेत्येसोदर्शमुक्तनव्याप्तामाधपिरर्व्युपार्थ्या॥यदानुरर्थःनोदामम्

उपर्युक्तानि धैतिकिः स्यादुपचारसवाया। प्रदेवव्यापिनीनैतत् लिख्यादिवद्वया॥५३॥ अव्यापिनीयस्यादिवद्वया॥५४॥ स्याद्वया नराणां सेवनं तु सायान्हव्यापिनीनैतत् प्रदोषगता॥५५॥ अव्यापिनी तु लिख्यः स्याद्वया युजो शूलानिवान्वया॥५६॥

उभयश्रवणात्मेनुरर्थपुस्तकदत्तिनिः॥ परमेवतथा उन्देन्पर्वीग्रहसामिथिक्षेये॥ ४५॥ निधिसाम्येच हौवर्गस्यनेत्रिष्ठरण॥

अस्त्रवृक्षकर्त्तव्यामानादेवगम्यनाश्च। एकादशतुमध्यान्तुकालभूतस्त्रवृक्षाद्यासमव्याप्तिहस्यान्वयनश्च। अप्यमस्यष्टुपदेशोरवस्तीत्यमुरूत्तमेव्यामानितदार्थं पृथिवीहस्याभ्यक्ष्यन्ति यथा। तत्रहस्येतनसिद्धर्थीविद्युत्त्वीक

हहिताम्येऽस्तपुरविदा॥ दिनहेयसोदयनिमुहूर्निष्पद्धीभावः। एकददासमव्याप्तिः। विषमव्याप्तिः। रसुविषुप्रक्षेप्तर्विदेहवशाला॥ ७४॥३३॥

ଭାବୁପଦାସାଦୀଥିବିଭଦ୍ଧନିର୍ମାଣାବ୍ୟାପ୍ତିଯାହେଲେ, ଏହାକାହାହୁଣ୍ଡିଲେ। ଅବାପଦାବଳ୍ୟପାଳାନ୍ତାବ୍ୟାପ୍ତିଦେଵାନଙ୍କରୁଥେ
ଅନ୍ୟଜୀବମାତ୍ରିରେତୁମହେଲେପରିହର୍ତ୍ତାବାଶିଷେଷପଦେଶକର୍ତ୍ତବ୍ୟାପ୍ତିନିର୍ମାଣାବ୍ୟାପ୍ତିଯା। ଏହାମତପରେଶାପାଳକରେଣ୍ଟିଗେଣ୍ଟିକାରୀ

藏文大藏经中，有关于“五方佛”的记载，但没有“五方佛”造像。

कुतपाध्यपराह्णां नव्यासिराद्विकृतम् ॥ नदभावेऽपराह्णस्य धापिकात्प्रतिशिष्ठः ॥ ४८ ॥ क्षमये परो न रा

सहौऽ्यासिष्ठेदपगत्त्वोऽनश्राद्यनिधिगोरहक्षिक्षावृथानिथन्तनो॥५४॥ साम्यनभ्यात्प्रयासापरव
द्येष्विद्युति गता॥ नश्राद्यनिधिर्वैमात्रं क्षमा क्षमेष्विद्या॥५५॥ वेष्टयित्वा कुटुम्बात्प्रयासामहत्वेनः॥ साम्य

करणोहिना॥१४३॥ संचारणीयः सामान्यालियुप्रसिद्धन्ययः॥ वचिक्षुचिह्नेयोलिसोऽपमत्राभिधीयने॥१४३॥

५

ੴ ਸਾਹਿਬ

四

हेंद्य

三

समसीनिर्णयमाहा॥सतसीनिः॥निगदव्यावर्यानमेतत्॥४३॥अष्टम्यंविवेकामाह।ब्रनमात्रश्चित्॥अष्टमीनेषुसामान्येनलेखपदार्थी
दर्शकस्तुपक्षाद्यामीपरेति निर्णयः॥४४॥दूरोऽहमीत्वेतुस्तुपूर्वसोऽप्योऽनकः॥शिवशक्तिमहोत्संवेलस्पक्षोऽप्योऽनकः॥४५॥ज्येष्ठानक
त्रमुक्तीव्यज्ञेष्ठात्रत्वेतियनामा॥नत्रत्वेत्युच्चिष्ठानकश्चयेत्यादिनदास्तुपूर्वसोऽप्युत्तेव्यज्ञिर्गृह्णते॥मध्याद्वैर्युत्तेव्यज्ञेष्ठात्र
क्षमसुक्तिवेष्यप्रदेव्यस्यर्थोद्दित्यामा॥नक्षत्रयोगोदायदिमध्यान्तरात्मनुभवतेत्याद्यादेविनार्थोविद्यमानंक्षत्रयोगमुख्यप्रपादिनमेवत्राय
विनादादानार्दीभिन्नोगेवयोनदेवप्रसादासतसीसर्वविद्येवज्ञेषुनिविषेत्यविधिः॥४६॥अलभेत्यैवद्विषयः परविद्युपिष्यताम्॥ब्रतमा
त्रेष्ठासीलसारसीस्तुपूर्वामीपरेति विद्येवाक्षिकिमहोत्सवे॥४७॥ज्येष्ठसेवो
गेष्ठसीप्रथास्त्राज्ञेष्ठात्रत्वेतियनिधिः॥मध्यान्तरात्मनुभवतेत्युत्तेव्यज्ञेष्ठानुवाराभ्यासुकाष्टम्यनिदुर्लभम्॥ज्येष्ठ
त्याव्यवृत्तेभवन्तस्त्वज्ञानामीत्वात्॥४८॥शुद्धाचामसमीविद्येत्येवंजना॥उत्तीर्णिष्ठापित्वामिहत्तु
द्वा॥न्यथाभेदेत्॥४९॥कुलार्थामीनामित्संदेविद्याच्चविवेष्यते॥निर्विद्ययोगसर्वुपर्तुवा॥उत्तेवत्तमा॥४१॥

三

१३

ੴ

नवमीदूर्दशाम्येवानितयमाहा। नवमीनिति। ७३।१३॥ एकादशीविधीनीषुग्रोदेतनस्त्रस्प्रभाग। जर्यंतीब्रह्मविदिति। जन्माषाढ़कीप्रत्यक्षरेणप्रस्थायाः प्रभेतनलक्षणानेकालविदितः। जयमीव्रतस्त्रस्प्रभागप्रस्थायाः यत्तिनिमिलवेक्षणम्प्रत्येकंतिनिक्रान्ताकाराद्यन्वयिति। वहेद्वादीव्रतस्त्रप्रस्थायाः प्रभेतनलक्षणानेकालविदितः। अथवाक्रियादेवनानिविधिविदेवानिनियोगद्वादीव्रतस्त्रप्रस्थायाः प्रभ्युद्देविधमाह। अनुरोधिति। ८०॥ निष्ठानितयां निवाकविधेयसुद्दीर्घनिययो नासीलतावाह रहयेद्वादीव्रतस्त्रम्। ८१॥ अधिकारिदेवनानिविधिविदेवानिनियोगद्वादीव्रतस्त्रप्रस्थायाः प्रभ्युद्देविधमाह। अनुरोधिति। ८०॥ निष्ठानितयां निवाकविधेयसुद्दीर्घनिययो नासीलतावाह

नवमीरस्तिवैदेवपक्षयोरुभयोरापि। उग्राभास्येहरामनवनीतुर्वैषुसमन्विता। यामानेवाद्यामीयुक्तसनसामिषेवयः॥३॥ हृषीरवा
नराशुद्धं द्वायेवयवस्थिता। जपंतीत्रनद्यन्तिकाम्पेवेकादीत्रनशो॥४॥ अहरणोदयेवयेऽवेभृत्यदयेत्पुः॥५॥ उल्लोद्वामीवेषो
देवस्वरमात्रेषोः कलापाद्॥६॥ कलाकाणादिवेषोपियाद्योत्रविमुखनवद्यवियानलाघुगमेत्तदीर्णामासोहिवेशवः॥७॥ किंद्रात्मानोवेषेषु
द्वायामायप्तसंभवे। इकादशीद्वायामायिकादेव्यज्ञानादिमाणाचरस्वद्याहंसंस्तंस्याद्विलुबद्विर्णीयगः। एकादशीद्वायामीद्विलुबद्विर्णीयम्यहेत
यदि॥८॥ तदार्द्विवेन्द्र्यायज्ञामायिनीहं परंदितम्। एकादशीमात्रहृदौग्रहियस्योर्वस्थितिः॥९॥४॥
॥१॥ कलेनिविषुभेदः साधारणत्वाहरणोदयेवस्यायिकारीकीहृषीवेषस्योविवक्षिनित्यावंशवाहोवेवानसेति॥१॥। नाहर्णप्रतिनिधिनीर्णयम
विद्वेष्टि॥। अरुणोदयेद्वामीयुक्तविद्वानइतिहास्तु॥२॥ नविद्वापतित्यन्परेद्वृक्षपवासः॥ उच्छायामविष्वदिपेरुक्षाकादयतिरिद्वेषो। अनन्तिरेको
तनः पेरुहृदयतीर्णयनदोभवत्रकुशमपिपरित्यन्परेपुरुषोपवासः॥३॥५॥ स्वार्णप्रतिनिधिनीर्णयमहा एकादशीति॥४॥

सार्वजनिकियताम्॥ प्रकृत्यात्मनि योगेनविनिर्णयस्यवृचिदपवाहाशाहा॥ अश्रुतेनेति॥ उच्चारान्तं नेत्रविनिर्णयम्॥ हा उपवासेति॥ परविदाग्रामेष्टमि प्रायः॥ हासीर्णिर्णयम्॥ हासीर्णिर्णयम्॥ १०॥ एतद् ब्रह्मोद्दीप्तिनिर्णयम्॥ हाशा॥ अश्रुतेनि॥ शुद्धकृपादेश्याः॥ एवंविद्याः॥ सीकार्ये लोपपरवर्त्यस्तु ततोभाववर्त्येवत्यग्नाः॥ अत्राप्यन्तर्भूतेन विद्याम्॥ अत्राप्यन्तर्भूतेन विद्याम्॥ अत्राप्यन्तर्भूतेन विद्याम्॥

उपेष्ठापात्रिभिः रस्वर्णयनिमित्तलराजिकिः॥१॥ददीमात्रवृहत्तुद्दाविद्युवस्थेत्वा॥२॥मुद्गुण्डिवस्त्रानिर्विद्विः॥अन्नेनपु
तोचतत्वा हृदीसाहित्येष्वेद्॥३॥स्त्रीन्द्रेषोपापीयास्यात्यन्वेदकदीवीतदा॥उपायात्मदाव्यग्रनासाद्विलेनः॥४॥सामिहित्यामीविद्वा
भेतामिकाददाग्नेनेता॥दृष्ट्यादृष्ट्यविवेत्प्रवृत्तियेष्विद्वा॥५॥सुदुकुम्भदीर्घापराक्षास्यपदादी॥अलासामापिष्विवर्द्धीभंगन्योदयी॥
६॥मातुदुक्ताग्नेनेत्वर्यग्नेनसाप्तप्राप्ति॥७॥चुरुद्वित्तुराच्छुक्तप्रसाम्भास्तनुद्वीर्ती॥८॥उत्तिष्ठुत्तियासानन्देनलितिष्ठा॥मुद्गुणि
गवित्तिः स्त्रोष्विवाप्तमास्त्रे॥९॥शुक्तास्त्रविष्विवर्द्धापिष्वाहिकी॥१०॥प्रदेशवित्तियाव्यादीवीर्यात्तिसाम्भास्त्रास्त्रित्तिवृ
तेनवृहूयोः सन्नामास्त्रेनेता॥११॥नन्वादेष्विवेक्यामासापिष्विवर्द्धापास्त्राम्॥१२॥तस्या श्वासमेवात्प्रदेशविष्वापित्तिनिष्ठा॥तिन्त्तिलेपारलो
याद्वेष्विवासामापोन।॥१३॥अन्वादेष्वापारामेवात्प्रदेशविष्वापित्तिलेपास्त्राम्॥१४॥तानप्रोत्तादाहृत्तस्यस्त्रु
भेनवृप्रेत्तविन।अवृत्तनाराजिसर्वात्प्राप्तवृहन्येष्वर्द्धी॥१५॥

১৪৮

२५८

अर्थात् पराहृतकलिनोहर्षाचिद्वचनमः॥ दिनहृषेऽप्यदेवाहर्णीयस्येष्वचनः॥ १३॥ तु यत्क्लेचेदेवेष्वस्येष्वात् यज्ञे नरा॥ हर्षन्त्यासोहर्षयोरन्वेहर्षनन्विष्विद्विदः॥ १४॥ साम्बन्धनिवायवस्यान्वस्यादेवपराहृतः॥ १५॥ सर्वतः सागिनकाः पुरुषनरेवुर्धनिकाः॥ १६॥ पर्वतिपतेः संधिर्भयादेवतनः पुरा॥ अन्वापानर्दिवदेवायः संधिदेवतनः १७॥ पुरुषमध्याहेनः संधिवल्लाङ्गन्तुन्निः॥ इति परदिवेत्पुरुषीदन्वापानसेविनः॥ १८॥ महत्वाज्ञनसेवीस्यात्यत्यन्वंधिदिवान्मरा॥ नक्षात्रवाहिनिः किंतु नदासंधिवल्लाङ्गन्तुन्निः॥ १९॥ संधिवेत्पुरगाढ्वंधेवक्षयीवनेनाऽन्वः॥ सापांगीमासीवेज्यावश्यः कालविधोत्तिष्ठिः॥ २०॥ हहिः पतिप देवाय तिनदपवर्णिष्विपतेः॥ सव्यस्याऽन्विष्वात्यासंधिनश्चिन्द्रीयनांसदा॥ २१॥

आपल्यानंतरे दूरीचा इंशिह-चनिनीची विमाने ने रेणुनीर्णय माहा. दोघायन मन न शिता. प्राणीचे विनेहिनी पास रस्ता कृत मध्यादर्शकृति भिसूनीर्णय दिस्यात. तदा प्राणीचे विनेहिनी योग्यान भवति. अनेक सर्व द्युग्धि जलतो पैरिस्थिती: श्रावण बापोना ॥१०५॥१०६॥ विलोनीची विराषमाहा. दृष्ट्यादीनिमादर्श दृष्ट्यामासौ: भ्रम तित्तन दिवयो नवीयः परमितः ॥१०६॥ एंद्रामासु काढवाच प्राप्तं निवृत्पैदित्याक्षिणीर्वति: ॥१०७॥ सार्पवर्णयेव न वेगायतन प्रवृत्तिविपदानं द्युम्या ॥१०८॥ विनेहिनी

बैपाधनमनेदरीआद्येहिविशिष्टेन।॥हिनीयाचिमुद्रनंवेत्रनिपट्टापरात्मिकी॥१७५॥)अन्वापानेचतुर्दश्यादर्दीस्वल्पेपिवनेयेत्॥

दर्शकाहतयाकायमनिवौधायलोऽवैत्ता।१०८।उत्तमादिनिरुपः॥५॥ पंचमेतुप्रकणहवैद्वादिनिरुपः॥
११०॥ उत्तमादिनिरुपेत्तुप्रकणहवैद्वादिनिरुपः॥५॥ पंचमेतुप्रकणहवैद्वादिनिरुपः॥

॥१३॥उनराहकालमदालमभद्रपदवलस्त्वा यासमन्नत्वामयाङ्गानुसन्नश्चमुवाषणा त्वा मुख्यभस्यासमवनुग्रहात्वा न शीघ्रप्रकृष्टप्रवेष्यप्रसंस्थितिर्वैतत्प्रस्तुतोऽपि ॥१४॥उत्त्वेतिमूर्त्यस्त्रियं कृद्वानुपोऽपि उत्त्वेत्यथावेदप्रस्त्वा इलवत्त्वा ॥१५॥

वर्णनं तत्र यस्मात् पूर्वम् अपि चेन तिथिवस्तरो नक्षत्रस्य वर्णिण्यः ॥११॥ स्वर्वः स्थापयत् आदा दुन्तरो द्रवदानयोगी ॥ यागः ॥ प्रारंभ

मंकालयामन्त्रपरिषद्यताम् ॥१०॥ वराण्यहिनेन्द्रुप्राप्यायात्रीयदानदा ॥ दिनहृष्येकमकार्यामुपवासः प्रसिद्धति ॥ ११॥ वरेषुभव

याभावाङ्गीतिव्ययास्थनम्॥ आसन्ननाम्॥ सकातःपुण्यःस्तानंदकर्मसु॥ १४॥

सक्तिनायकानन्दिनीप्रभा। अस्मिन्दिवामहाप्रभा। सर्वास्त्रादिनि। ११७॥ ब्रह्मदिक्षरतास्यनिर्णयमहा। करपामहायामित्यनिर्णयमहाप्रभा। ११८॥ वारप्रविलुप्तिनिर्णयमहाप्रभा। वारप्रविलुप्तिनिर्णयमहाप्रभा। आसन्नेति। संक्षेतिकालस्यपावृद्धावल्लभाप्रभा। ११९॥ वारप्रविलुप्तिनिर्णयमहाप्रभा। १२०॥

सं३

२

भेदादिवसुरुप्रातिक्रियेसुप्रभावत्वालक्षणः।।मध्यमाहव्याप्तिश्वारस्थिरः।।अंत्यिमिषुनायाश्वरोदीहृष्टव्याघ्रः।।नेत्रुसर्वतुयुग्मो
कर्माविज्ञायादिसंस्यापुण्यकालावधिरभिधीयते।।१७५।।१६।।अथोक्तसान्त्यक्षिप्तव्यादमहा॥)व्याहरिता।यदाकृत्संकृति
रुद्याननंरवचित्तनदाद्युपासांविज्ञानिष्ठाकानुष्यकान्वल्लासर्वोक्त्यप्यनिरागावृत्तुशास्त्रम्।।अन्तस्तप्तिर्यज्ञवित्तिनाङ्गोथ
हीनव्याघ्रः।।यदात्मसंगवमध्याहृष्टिकालेक्षक्षर्वेक्षतिरदादिवस्त्रैवर्द्धनीष्ठावृत्तव्यत्वान्वर्द्धनीष्ठावृत्तव्यतिराष्ट्रम्।।अनेतत्व

चेरे बुक्कलेटर्समध्ये विज्ञानः प्रश्ना: १) वर्तमान नेतृत्वामध्ये येणारा अप्रत्यक्षयतो दृश्या? २) हवणानंदौ स्थिरे रुपाणा: प्रावस्थाप्राप्तिपोद्दाचा? निश्च नाही इस्मानेव उत्तराः घटनांडिका: ३) श्री हंसननारायण नुष्ठान निवेदित प्रश्न: ४) उकोऽक्षोऽप्यवस्थायोनाह्लासर्पश्चित्तोऽपि। रात्रेसंसक्तं भानो नहिन ईस्तानानामन्योः। अर्द्धानां आधारप्रसन्निवास ध्यानस्थायोपरिविज्ञानः। तं तु दुर्विस्तरं कर्मणोः खेसुदावात् अहरहृदयम्॥४॥

कीचेद्वारात्रियदासनंकर्मनेरविश्वा॥११॥) जाहुदिन्हयेषुण्यमुक्तामकाकल्पो॥इक्कट्टमकरोत्राजावप्याचारादनुषितिः॥१२०॥) १
न्यायेनसंविनुक्तंमेमुख्यादिवस्त्वानुक्तंनवलितपाइर्वत्तरायेवस्थाप्यात्त्वाग्नश्चाग्निसंकरणेणयेवेक्षमात्रा।राजावित्ति॥राजेहितीप
प्रहरस्यवरमधविद्वास्त्वतीयमपरस्यस्थमगमपटिकेवेष्विद्याहृष्टस्फः कास्तोऽर्हात्मस्तमादधः संस्कारोमास्तमगमपूर्वदिलेमध्यापरिभ्रह्मये
स्तानादिविक्षाकायाः॥अर्हात्मावृष्ट्वस्तमानेत्यनिवाक्तालोकानादुक्षयाद्युप्तेपरहरयेषुण्यम्॥एत्युक्तात्राविवक्तावेसक्तोपास्तीतरदिन
हयेषुण्यम्॥अन्यविवक्ताविषयम्॥कल्पेनाग्नावधनमन्तस्तोर्दिनहयेषुण्यम्॥अर्हात्माविवरतापरीभवनन्तानाविविधीनदिलिगत्विद्वाचारात्
उद्दीपित्वात्मास्त्रात्माविवरतापरीभवनन्तानाविविधीनदिलिगत्विद्वाचारात्
दानपरंनीतिनिश्चिन्तामूर्तपदेवविदिनश्च॥मिति॥१२०॥)

अहणनिर्णयमाहा॥स्थिनेति॥१२१॥१२२॥१२३॥बालानांविशेषमाहा॥अपराह्नउति॥पंचधाविभक्तेदिवसेग्रहणभागेतस्त्विभागेच
स्थिनिभाप्रतिपत्संधोशरुः संस्थिनिमंडलम्॥ग्रसतेचंद्रमकैचपर्वप्रतिपदंतरे॥१२१॥ग्रस्यमानेभवेत्स्तानंयस्तेऽप्त्वा
होमोविधीयते॥मुच्यमानेभवेत्स्तानंमुक्तेस्तानंविधीयते॥१२२॥स्त्र्यग्रहेतुनाश्रीयात्स्त्वियामचतुष्यम्॥
चेत्यग्रहेतुयामांस्त्रीन्द्वालुद्धातुरैर्विना॥१२३॥अपसहेनमध्यानेनतुसंगवे॥भुंजीतसंगवेचेत्यान्तस्त्विर्वे
भुजिमाचरेत्॥१२४॥ग्रस्तोदयेविधोः सर्वनाहर्भीजनमाचरेत्॥ग्रस्तावेवास्तमानंतुर्वीदूनामुनोयदि॥१२५॥) तयोः
परेद्युसदयेस्तात्वाभ्यवहरेततः॥त्रयोदश्यादितोवर्ज्येदिनानांनवकंभुवम्॥१२६॥मंगलेषुसमस्तेषुयग्रहणेचंद्रस्त्
र्ययोः॥द्वादश्यादिस्तर्तीयांतोवेधिंदुग्रहेस्तरतः॥१२७॥एकादश्यादिकः सोरन्तुर्यन्तःप्रकीर्तिनः॥खंडग्रहेतयोः
ग्रोन्नमुभयव्रदिनदयेयो॥१२८॥) नित्येनैभिनिकेजप्येहोमयज्ञक्रियासुचा॥उपाकर्माणिचोत्सर्गग्रहवेधोनविद्यते॥१२९॥
तमेवंनिर्णयंद्वास्त्रन्यायाभ्यांवक्तुसुधनः॥१३०॥ ॥इति८॥ ॥पर्मशास्त्रेकारिकाः समाप्ताः॥ ॥

नभुंजीनेत्यर्थः॥१२४॥) अस्तीदयेविशेषमाहा॥अस्तेति॥१२५॥१२६॥१२७॥१२८॥१२९॥) तदेवंनिर्णयंतमर्थंसंग्रहेणानुकल्प्योपसंहरति॥तमेव
भिनिः॥१३०॥) इतिधर्मशास्त्रेलघुमाधवीसविहनिः समाप्तिमगच्छुन्॥ ॥ ॥ वस्यादित्यभिष्ठुनीदुष्टृष्टृष्टृकलिनै
वर्षेनभस्येतथामासेमेल्यनेतिथोऽनिदिनेपक्षेस्तिनेन्येनिविः॥काशयांकल्पयनाशनः सुरधुनीमत्स्योदरीसंगमाजानस्त्रनिम
ज्जनेनवहवेणिर्वाणमीषुर्जनाः॥१॥) संवत्७०४॥वर्षमें१८७४भाद्रसुकृष्णहस्पनिवारस्तस्मिन्दिनेऽपराह्नमत्स्योदरीसंगमो
जातःकाश्याम्॥ ॥

Indira Gandhi National
Centre for the Arts